

שיווק פרויקט מנ"ע ע"י סניף תל אביב והמרכז של המוסד לבטיחות ולגיהות

מאת מרדכי (מוטי) קנסק

פרויקט "מערכת ניהול עצמי" (מנ"ע), מהווה תפנית אסטרטגית לגישה פרואקטיבית ולפעילות בתחומי הבטיחות והגיהות בתעסוקה, במקומות עבודה קטנים ובינוניים במשך כל מדינת ישראל

הפעלתו של פרויקט מנ"ע במקומות עבודה קטנים ובינוניים (המעסיקים בין 25 ל-100 עובדים) התאפשרה הודות לעידוד ולמימון שהתקבלו מקרן 'מונף' שבמוסד לביטוח לאומי, ועל כך תודתנו.

הפרויקט נועד לאפשר למקומות העבודה, עם סיוע והכוונה של מדריכי המוסד לבטיחות ולגיהות, לזהות את הסיכונים והליקויים ב-14 תחומי בטיחות וגיהות עיקריים.

הזיהוי תורם לשיפור תהליכי העבודה מחד, ולאיכות המוצרים, מאידך. המימצאים בכל מקום עבודה שבו

ייעזרו בכלי הפרויקט ובמיבדקים העצמיים, ישמשו את ההנהלות כמשוב זמין, לבחינת היקף המאמצים והפעולות הנדרשות לשיפור הבטיחות והגיהות, באמצעות: תכנית הדרכה, בחינת סקר התקדמות, מיבדקי איכות, שיפור התאמת הצידוד, מעקב אחר בדיקות חובה לצידוד ולעובדים. זאת בנוסף לייעוץ ולליווי מתמשכים של מדריכי המוסד לבטיחות ולגיהות. למשתתפים בפרויקט מוענקת תעודת השתתפות ותעודת סיום בתום הפרויקט.

הפרויקט נבנה על בסיס ניסיון מקצועי רחב של הקהילה האירופית ושל 2 פרויקטים מקיפים שערך המוסד לבטיחות ולגיהות במימון "הפעולה המונעת" שבמשרד התמי"ת. מפקחת העבודה הראשית באגף הפיקוח על העבודה שבמשרד התמי"ת, גבי ורזה אדוארדס, נתנה את ברכתה לפרויקט וציינה כי אגף הפיקוח יראה בעין אוהדת את המפעלים שיצטרפו לתהליך.

הכותב הוא מדריך בטיחות בסניף תל אביב והמרכז של המוסד לבטיחות ולגיהות

החומר, והחלטה על ביצוע עצמי של מספר תהליכים שיוטמעו במערכת. 2. **השלב השני** מיועד לזיהוי תהליכי הניהול הקיימים במפעל בהשוואה לתהליכים המצופים. לצורך זה הוכן "מדריך לעריכת מיבדק", שאותו ממלאים בסיוע מדריך הבטיחות ב-2 עד 3 מיפגשים נוספים. הנתונים הנכללים במדריך מהווים בסיס לתוכנית העבודה לשיפור מתמיד ולעדכון של ניהול הבטיחות.

3. **השלב השלישי** מיועד לניתוח עמדות העבודות והליכי עבודה הקיימים. תהליך זה

מהווה תשתית לפעילות הנדרשת לעדכון ולשיפור העמדות והתהליכים כדי להגביר את הבטיחות והגיהות בעבודה בהם. גם כאן מעורב מדריך המוסד לבטיחות ולגיהות - בהסברים, בסיוע ובהדרכתם של נציגי המפעל, בנוגע לשיטות הניתוח הנדרשות. שלב זה כולל כ-3 מיפגשים. התהליך מופעל על מספר עמדות והמפעל מתבקש להמשיך ולהתנסות בניתוח עצמי.

4. **השלב הרביעי** מיועד ל: ריכוז נתוני המפעל בתיק ניהול הבטיחות והבריאות של העובדים; ריכוז המשך הפעילות הנדרשת על פני ניתוח עמדות העבודה; סיכום המשך פעילות עצמאית של המפעל בתהליך שיפור מתמיד. שלב זה נערך במיפגש אחד.

במהלך הפרויקט מופעל מחקר מלווה (חיצוני), לסיקור התהליך אשר עובר על המפעלים במהלך פעילות הטמעת המנ"ע, בתחילת המיזם ובסופו. כך ניתן לזהות את איכות הביצוע ואת ההתקדמות שחלה במקומות העבודה השונים וללמוד לקחים לשיפור הפרויקט.

פעילות סניף תל אביב והמרכז של המוסד ל

במהלך חודש ינואר 2007 ביצעו מדריכי סניף ת"א והמרכז מספר

משתתפי הכינוס בפארק תעשיות ברקן בהרצה

משתתפי הכינוס בפארק תעשיות ברקן

משתתפי ההדרכה בשב"ס מתרגלים הפעלת תכנית 'מנ"ע' במחשבים

לתקן את סביבת עבודתם. כמו כן, נצפתה עלייה בשביעות הרצון של העובדים מרמת הבטיחות בעבודה.

ההטמעה במפעל

תהליך הטמעת התהליך במפעל כולל 4 שלבים עקרוניים:

1. **בשלב ראשון** המערכת מוצגת למנהל המפעל ולהנהלה. שלב זה כולל הסברים והצבעה על נושאים נוספים: החלטה לגבי נציג המפעל שילווה את התהליך, לוח זמנים בסיסי לביצוע, התהליכים השונים שבהם תידרש עזרה של מדריך המוסד לבטיחות ולגיהות בהכנת

המוסד לבטיחות ולגיהות נערך לסייע, באמצעות הסניפים האזוריים שלו, בהפעלה הראשונית של המערכת במפעלים, במסגרת של 8 ביקורים במשך שנה אחת. בנוסף, יופעלו כלים שונים שיאפשרו למנהל ולהנהלה לזהות את מצב הבטיחות במפעליהם ולערוך תוכנית לפעילות מתקנת. כך, בתוך השנה הראשונה לפעילות, עשוי לחול במפעל שינוי של ממש בתחום הבטיחות והגיהות התעסוקתית.

ואכן, במפעלים שאימצו את הפרויקט, כבר נרשם צמצום במספר תאונות העבודה והוגברו שיתוף העובדים ונכונותם של העובדים